

HOOGGEERZAME HEEREN, DIRECTEUREN ONZER VEREENIGING,
HOOGACHTBARE HEEREN, CURATOREN DEZER HOOGESCHOOL,
HOOG GELEERDE HEEREN, HOOGLEERAREN,
ZEER GELEERDE HEEREN, DOCTOREN IN ONDERSCHIEDENE
WETENSCHAPPEN,
WEL EERWAARDE HEEREN, BEDIENAREN DES WOORDS,
WEL EDELE HEEREN, STUDENTEN,
EN VOORTS GIJ ALLEN, VAN WAT NAAM OF RANG OOK, DIE
HERWAARTS OPKWAAMT, OM DEZE PLECHTIGHEID MET UWE
TEGENWOORDIGHEID TE VEREEREN,

ZEER GEACHTEN EN ZEER GEWENSCHTE TOEHOORDERS!

De wetenschap der historie heeft, naar luid harer beoefenaars, in deze eeuw reuzenvorderingen gemaakt. Na al te lang in haar onteerende slavernij, als ancilla der Theologie of Philosophie te hebben dienst gedaan, is ze thans geëmancipeerd geworden, neemt ze koninklijk vrij als zelfstandige wetenschap de haar toekomende plaats in de rij harer zusteren in, en is ze daarmee eerst tot positieve wetenschap geworden. Als gronddogma voor hare wetenschappelijke beoefening geldt daarom wat de bekende Berlijnsche Hoogleeraar KARL LAMPRECHT onlangs uitsprak: „Es kann keinen wahrhaft wissenschaftlichen Betrieb der Geschichte geben, der sich abhängig dächte von den Voraussetzungen irgendwelcher „Weltanschauung““, 1) en wat niet minder scherp werd geformuleerd door HANS HELMOLT, in zijn Weltgeschichte, die thans onder medewerking van de beroemdste geleerden het licht ziet: „Zu fordern, dass der Historiker beim Niederschreiben die Weltanschauung, die er sich persönlich mehr oder weniger mühsam errungen hat, zu Worte kommen lasse, ist falsch; im Gegenteil, er muss sich nach Kräften von seiner mit der Zeit sich ändernden, also jeweiligen Weltanschauung losringen. Der Geschichtschreiber möchte in